

České ZUŠky nemají v Evropě obdoby. Na jejich záchranu založila fond Magdalena Kožená

Mezzosopranistka Magdalena Kožená založila nadační fond, kterým chce podpořit činnost základních uměleckých škol. Tento systém nemá jinde v Evropě obdoby a podle pěvkyně by byla velká škoda ho ztratit. Hodlá pomoci se získáním peněz i zviditelněním. K její iniciativě se přidal i generální ředitel České filharmonie David Mareček. "Aktivity ZUŠek jsou velmi atraktivní, chceme je proto dostat více do povědomí veřejnosti a do médií," říká. Za podporu Magdaleny Kožené jsou ZUŠky vděčné. Věří, že zástita pomůže získat například větší respekt v jednání s obávanými inspektory. Mnozí totiž jdou spíše po papírech než po uměleckých výkonech žáků.

Praha - [Magdalena Kožená](#) představila na tiskové konferenci v pražském Rudolfinu svůj nově vzniklý nadační fond, jehož středobodem zájmu se staly základní umělecké školy v České republice. Světově proslulá mezzosopranistka chce tento jedinečný systém zviditelnit na veřejnosti a pomoci mu sehnat více peněz.

Často je to velký boj, aby ředitel školy neměl problém zaplatit velmi talentovanému dítěti nějaký nadstandard, třeba tři hodiny týdně. Většinou musí počítat každou korunu," přibližuje přítomný zástupce základních uměleckých škol Pavel Borský.

V Evropě nemá český systém uměleckého vzdělávání obdoby, blíží se k němu pouze Slovensko a částečně Finsko. Díky husté síti se v Česku každoročně objevují skryté talenty, a daří se tak ve světě dodržovat okřídlené rčení, že co Čech, to muzikant.

Základní umělecké školy si podporu rozhodně zaslouží. Není to obyčejný kroužek, je to zcela profesionální škola. Jejich aktivity jsou velmi atraktivní, chceme proto dostat ZUŠky více do povědomí veřejnosti a do médií," vysvětluje cíle fondu jeho spolupatron, generální ředitel [České filharmonie](#) David Mareček.

Jako rodilá Brňáčka se Magdalena Kožená dosud věnovala podpoře hudby v [Brně](#). Myšlenka založit si vlastní nadační fond v ní zrála delší dobu. "Chtěla jsem nejen těšit diváky hudbou, ale také být prospěšná celé české kulturní společnosti. Rozhodla jsem se právě pro podporu základních uměleckých škol, protože to, jak tady v Česku fungují, je naprosto jedinečné a byla by škoda, kdybychom o to přišli," říká mezzosopranistka.

Ta spatřuje smysl ZUŠek nejen ve výchově pozdějších hudebníků, ale i ve výchově kultivovaného a "uměnímilovného" publika.

Nadační fond bude rovněž oceňovat pedagogy ZUŠ za mimořádné výkony. "Práce těchto učitelů je trestuhodně přehlížená a neviditelná," říká šéf České filharmonie Mareček.

Aktivita fondu se naplno rozeběhne 26. února slavnostním galakonzertem ve Dvořákově síni Rudolfiny. Komponovaný pořad Magdaleny Kožené v režii Ondřeje Havelky bude uvádět Marek Eben. Všichni se vzdali honorářů a peníze poputují na podporu ZUŠ. V publiku budou také žáci a učitelé těchto škol.

„Podobný galakonzert bych chtěla uspořádat každý rok, vybrat peníze, přispět svým honorářem a dát další impuls k naší činnosti," přibližuje Kožená.

Další chystanou akcí je celostátní happening základních uměleckých škol Open ZUŠka, kterými by se tyto instituce měly zviditelnit a získat další nové talenty. "Chtěli bychom, aby se ten den stal dnem všech těch 488 ZUŠek, které vyjdou se svými nejlepšími hudebními, tanečními či divadelními vystoupeními a výstavami do veřejného prostoru. Je jedno, zda to bude na náměstích, v supermarketech, nebo na radnicích," říká k akci David Dittrich, ředitel Central European Music Agency a manažer Kožené.

Všichni jsme začínali v ZUŠce

V základní umělecké škole ostatně začínala většina předních českých hudebníků a toto vzdělání bylo prvním předpokladem k rozvinutí jejich kariéry.

"Sama jsem v ZUŠce začínala," přiznává Magdalena Kožená. "Chodila jsem do brněnské lidušky na klavír, svou paní učitelku jsem měla velice ráda a na tom, co jsem se naučila, jsem mohla ještě dlouhou dobu stavět."

Podobně hovoří i generální ředitel České filharmonie David Mareček. "Myslím, že v České filharmonii se snad nenajde hudebník, který by neprošel ZUŠkou, popřípadě by se dali spočítat na prstech jedné ruky."

Propracovaný systém uměleckého vzdělávání podle něj přispívá k vynikajícímu renomé českých hudebníků. "Česká hudba má velké množství světových skladatelů, což vytváří další a další hudebníky. Široká základna ZUŠ k tomu nejen přispívá, ale i to vše tvoří. A kdyby zmizela, měli bychom velký problém," tvrdí Mareček.

Špičkové hudebníky odrazuje přílišné papírování

Jak potvrzuje zástupce základních uměleckých škol Pavel Borský, jinak vynikající pěvec a violoncellista, prestiž výuky na ZUŠ se zvedá, daří se sem nalákat špičkové hudebníky.

Tyto odborníky však často odrazuje přílišná byrokracie a postup České školní inspekce. Do škol mnohdy vysílá inspektory, kteří filharmoniky, skladatele a další prvotřídní umělce prohánějí kvůli chybně vyplněným formulářům a nezajímají je výsledky žáků.

"Byrokracie je opravdu obrovská, papírování stále přibývá," říká Pavel Borský.

Je veřejným tajemstvím, že předpisy, kterými se má inspekce řídit, jsou velmi vágní. Posuzování se liší kraj od kraje, navíc není výjimkou, že výsledky inspekce dopadnou zcela odlišně, podle toho, který inspektor kam zavítá. Někomu totiž jde výhradně o výsledky vzdělávání, jiný zase jen kontroluje formuláře. Inspekce rovněž často vyzdvihuje práci průměrných pedagogů, kteří mají nicméně všechny papíry v pořádku a do poslední čárky řádně vyplněné.

Jak se shodují i další přítomní zástupci ZUŠ, v papírech se vždycky nějaká chyba najde, hlavně ve větších městech, kde navštěvují ZUŠky stovky žáků.

"Vznik Nadačního fondu Magdaleny Kožené a jeho péči o ZUŠky velmi vítáme. Když se za nás postaví někdo takto významný a problém těchto institucí zviditelní a zmedializuje, budeme mít větší podporu a zastání," věří Pavel Borský, pedagog na brněnské základní umělecké škole.